

החיים שאחרי החורבן

1. משלי פרק כח פסוק יד
אשרי אדם מפחד תמיד ומקשה לבו יפול ברעה.
 2. תלמוד בבלי מסכת גיטין דף נה עמוד ב
אמר רבי יוחנן מאי דכתיב (משלי כח, יד) אשרי אדם מפחד תמיד ומקשה לבו יפול ברעה אקמצא ובר קמצא חרוב ירושלים אתרנגולא ותרנגולתא חרוב טור מלכא אשקא דריספק חרוב ביתר.
 3. חורבן טור מלכא – תלמוד בבלי מסכת גיטין דף נז עמוד א
אתרנגולא ואתרנגולתא חריב טור מלכא דהוו נהיגי כי הוו מפקי חתנא וכלתא מפקי קמייהו ותרנגולא ותרנגולתא כלומר פרו ורבו כתרנגולים יומא חד הוה קא חליף גונדא דרומאי שקלינהו מינייהו נפלו עלייהו מחונהו אתו אמרו ליה לקיסר מרדו בך יהודאי אתא עלייהו.
 4. חורבן ביתר – תלמוד בבלי מסכת גיטין דף נז עמוד א
אשקא דריספק חריב ביתר דהוו נהיגי כי הוה מתיליד ינוקא שתלי ארזא ינוקתא שתלי תורניתא וכי הוו מינסבי קייצי להו ועבדו גננא יומא חד הוה קא חלפא ברתיא דקיסר אתבר שקא דריספק קצו ארזא ועיילו לה אתו נפול עלייהו מחונהו אתו אמרו ליה לקיסר מרדו בך יהודאי אתא עלייהו.
 5. חורבן ירושלים – תלמוד בבלי מסכת גיטין דף נה עמוד ב
אקמצא ובר קמצא חרוב ירושלים דהווא גברא דרחמיה קמצא ובעל דבביה בר קמצא עבד סעודתא אמר ליה לשמעיה זיל אייתי לי קמצא אזל אייתי ליה בר קמצא אתא אשכחיה דהוה יתיב אמר ליה מכדי הווא גברא בעל דבבא דהווא גברא הוא מאי בעית הכא קום פוק אמר ליה הואיל ואתאי שבקן ויהיבנא לך דמי מה דאכילנא ושתינא אמר ליה לא אמר ליה יהיבנא לך דמי פלגא דסעודתיך אמר ליה לא אמר ליה יהיבנא לך דמי כולה סעודתיך א"ל לא נקטיה בידיה ואוקמיה ואפקיה אמר הואיל והוו יתבי רבנן ולא מחו ביה ש"מ קא ניחא להו איזיל איכול בהו קורצא בי מלכא אזל אמר ליה לקיסר מרדו בך יהודאי.
 6. תוספות גיטין דף נה עמוד ב ד"ה "אשרי אדם מפחד תמיד"
בפ' הרואה (ברכות ס.) אמרינן חזייה להווא גברא דהוה מפחד א"ל חטאה את דכתיב פחדו בציון חטאים ופריך מקרא דהכא ומוקי לה בדברי תורה שדואג שלא ישכח תלמודו וחוזר על משנתו תמיד והכא נמי מייתי ליה אהני עובדי שבטחו על רוב טובתם ושלוותם לבייש את בר קמצא ולעמוד על בת קיסר והיה להם לפחד ולדאג מן הפורענות ולא דמי לאדם המתפחד בחנם:
 7. רש"י גיטין דף נה עמוד ב ד"ה "מפחד"
מפחד - דואג לראות הנולד שלא תארע תקלה בכך אם אעשה זאת.
- # מי שיכול להעמיק ולראות את המשך הגמרא מבורך.
8. ספר אורות, אורות ישראל פרק ד – אהבת ישראל
ב. אהבת ישראל היא תולדה מהאמונה באורה האלהי של כנסת ישראל, שהוא לה סגולה עצמית שלא תזוז ממנה בכל חליפות הזמנים. ביותר צריכה אהבה עליונה זו, וסבתה האמונה הפנימית בשורש האלהי שלה, להיות מתעוררת בקרב אנשי לב ורוח בעת ירידתה של האומה. במצב הרוח, בעת אשר רמיסת קודש וזלזול דת יראו בכל תוקף ועז, – להבחין שעם-כליזה כח ישראל גדול היא ועצום לאלהיו, ולהסתכל במאור הפנימי, החודר את רוח הכלל, ושמשכנו הוא ג"כ בכל נפש פרטית שבישראל בגלוי או בסתר, גם בנפש הנסוגה מאד, אשר סרה הרבה מדרך ד'. הגילוי שמגלה הצדיק, האוהב את עצמיותה של האומה בכל עז חייו. את הטוב האלהי הצפון בקרבה, פועל לטובה על האיש העוסק בסניגוריה האמיתית הזאת, לרוממו מעל שפלות החיים הגסים והמוגבלים. ההולכים קדורנית בזעפם העגום. והפעולה חוזרת באורח סגולי על כללות האומה ופרטיה, להכניס בם כח מעורר לחן ולחסד-אל, שיפילס להם אורח לתשובה מאהבה.
ד. כל מה שבא בדברי תורה שבכתב ושבע"פ, שיוכל לרפות קצת את האהבה של ישראל, אפילו ביחש לרשעים היותר מוחלטים, הם נסיונות ובידורים לאדם איך שיעלה על מדרגה עליונה של אהבת השי"ת. עד שימצא לו דרך בין הסתירות כולן, ואהבת ישראל ואהבת הבריות תשאר בלבבו חיה וקיימת בלא שום גרעון ופקפוק בעולם.

ה. אהבת ישראל מחייבת אהבת כל האדם, וכשהיא מטביעה שנהא לאיזה חלק מן האדם הוא סימן שלא נטהרה עדיין הנשמה מזהמתה. וע"כ אינה יכולה להתיחד בעדן האהבה העליונה.

9. שולחן ערוך אורח חיים סימן תקנ"א סעיפים יז, יח

יז - טוב לזוהר מלומר שהחיינו בין המצרים על פרי או על מלבוש. אבל על פדיון הבן אומר, ולא יחמיץ המצוה. (וכן בפרי שלא ימצא אחר ט' באב, מותר לברך ולאכלו בין המצרים)
יח - צריך לזוהר מי"ז בתמוז עד ט' באב, שלא לילך יחידי מד' שעות עד ט' שעות (משום שבהם קטב מרירי שולט). ולא יכו התלמידים בימים ההם.

10. שולחן ערוך אורח חיים סימן רכב סעיף א

על שמועות שהן טובות לו לבדו מברך שהחיינו ואם הן טובות לו ולאחרים מברך הטוב והמטיב:

11. שולחן ערוך אורח חיים סימן רכג סעי' א, ה

א - ילדה אשתו זכר מברך הטוב והמטיב וגם היא צריכה לברך כן.
ה - קנה כלים שמשמשין בהם הוא ובני ביתו מברך הטוב והמטיב אם נתנו לו במתנה מברך הטוב והמטיב שהיא טובה לו ולנותן

12. במדבר פרק לג פסוק לח

"ויעל אהרן הכהן אל הר ההר על פי ה' וימת שם בשנת הארבעים לצאת בני ישראל מארץ מצרים בחדש החמישי באחד לחדש"

13. העמק דבר, במדבר פרק לג פסוק לח

בחדש החמישי באחד לחדש. לא הודיע הכתוב לא במיתת משה ולא במיתת מרים החודש והיום כי אם במיתת אהרן. ללמדנו שאותו החודש גרם להיות לשטן לגדולת עבודת המשכן שהיה ע"י אהרן הכהן הראש. ומזה סימן לדורות דבחדש אב יהא נחרב בהמ"ק:

14. במדבר פרק כ פסוק כט

" ויראו כל העדה כי גוע אהרן ויבכו את אהרן שלשים יום כל בית ישראל"

15. רש"י במדבר פרק כ ד"ה "כל בית ישראל"

"כל בית ישראל" - האנשים והנשים לפי שהיה אהרן רודף שלום ומטיל אהבה בין בעלי מריבה ובין איש לאשתו.

16. משנה תענית פרק ד משנה ח

אמר רבן שמעון בן גמליאל, לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב וכיום הכפורים, שבהן בנות ירושלים יוצאות בכלי לבן שאולין, שלא לביש את מי שאין לו. כל הכלים טעונין טבילה. ובנות ירושלים יוצאות וחולות בכרמים. ומה היו אומרות, בחור, שא נא עיניך וראה, מה אתה בורר לך. אל תתן עיניך בנוי, תן עיניך במשפחה. שקר החן והבל היפי, אשה יראת ה' היא תתהלל (משלי לא). ואומר, תנו לה מפרי ידך, ויהללה בשערים מעשיה. וכן הוא אומר, צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתנתו וביום שמחת לבו (שיר השירים ג). ביום חתנתו, זה מתן תורה. וביום שמחת לבו, זה בגן בית המקדש, שיבנה במהרה בימינו. אמן:

17. תלמוד בבלי מסכת תענית דף ל עמוד ב

א"ר שמעון ב"ג לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב וכיוה"כ: בשלמא יום הכפורים משום דאית ביה סליחה ומחילה יום שניתנו בו לוחות האחרונות אלא ט"ו באב מאי היא אמר רב יהודה אמר שמואל יום שהותרו שבטים לבוא זה בזה מאי דרוש (במדבר לו, ו) זה הדבר אשר צוה ה' לבנות צלפחד וגו' דבר זה לא יהא נוהג אלא בדור זה אמר רב יוסף אמר רב נחמן יום שהותר שבט בנימן לבוא בקהל שנאמר (שופטים כא, א) ואיש ישראל נשבע במצפה לאמר איש ממנו לא יתן בתו לבנימן לאשה מאי דרוש אמר רב ממנו ולא מבנינו